

การประชุมประจำปี 2551 สศช.

วิสัยทัศน์ประเทศไทย สู่ปี 2570

กลุ่มที่

2

**การปรับโครงสร้างทางสังคม
ให้เข้มแข็งและยั่งยืน**

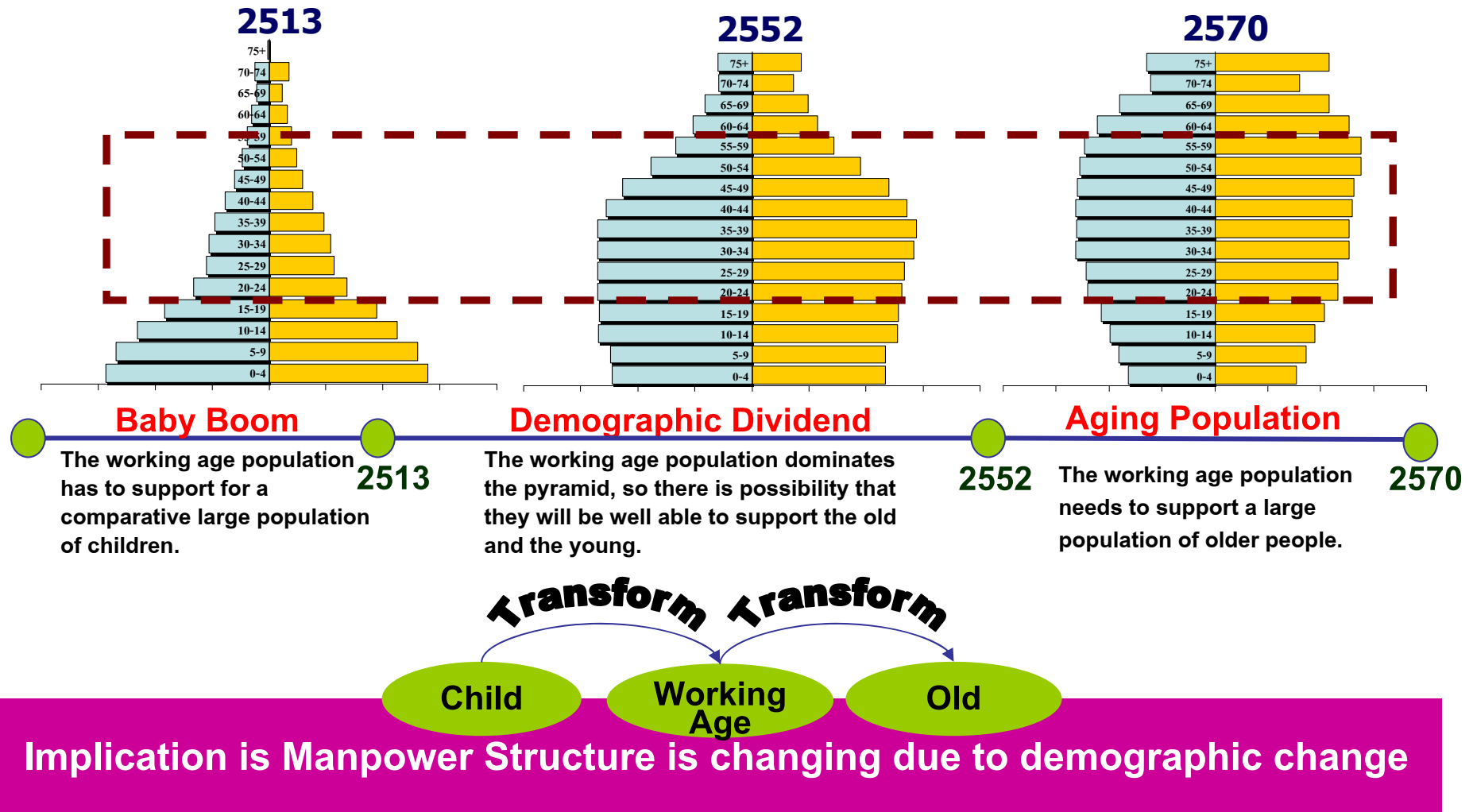
วันศุกร์ที่ 15 สิงหาคม 2551

**ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี
จังหวัดนนทบุรี**

ไทยกำลังผ่านพ้นช่วงโอกาสจากการปันผลทางประชากร โครงสร้างในอนาคตวัยประชากรวัยทำงานจะต้องแบกรับ ผู้สูงอายุที่เพิ่มมากขึ้น

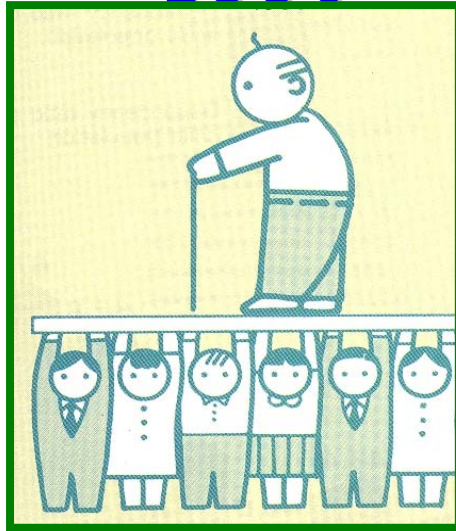
Pyramid of Thai Population

ผลการเปลี่ยนแปลงประชากร

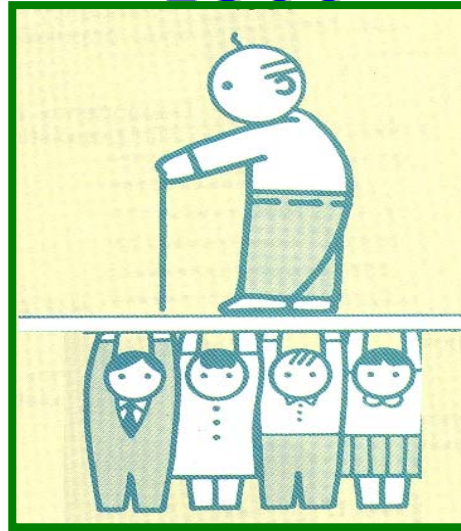
อัตราส่วนการเป็นภาระ $\Rightarrow$ วัยแรงงานต่อผู้สูงอายุ

2550

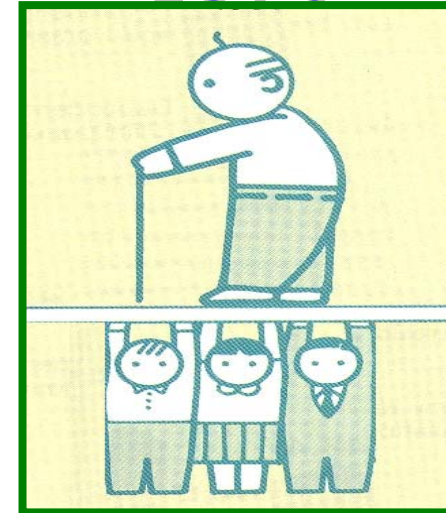
วัยแรงงาน 6 คน
ต่อผู้สูงอายุ 1 คน

2560

วัยแรงงาน 4 คน
ต่อผู้สูงอายุ 1 คน

2570

วัยแรงงาน 3 คน
ต่อผู้สูงอายุ 1 คน

- ▣ การลงทุนด้านการศึกษา ด้านสาธารณสุข และด้านสวัสดิการสังคม
- ▣ การมีอัตราภาวะเจริญพันธุ์ที่ต่ำกว่าระดับทดแทน อาจเป็นปัญหาในระยะยาว
- ▣ ประชากรรวมของประเทศ 66.04 ล้านคน ปี 2550 จะเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง จนถึงปี 2568 มีจำนวนประชากรสูงสุด 70.65 ล้านคน และเริ่มลดลงจากนั้น

**ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข**

**แนวโน้มนการ
เปลี่ยนแปลงจาก
ปัจจัยภายนอก**

**แนวโน้มนการ
เปลี่ยนแปลงจาก
ปัจจัยภายใน**

**สภาพ
สังคม
ไทย
ที่พึง
ปรารถนา
ใน
20 ปี**

ประเด็นยุทธศาสตร์

**การปรับโครงสร้าง
ทางสังคม**

**การส่งเสริมบทบาท
ครอบครัวและชุมชน**

**การพัฒนาคน
ทุกกลุ่มตามช่วงวัย**

**เสริมสร้างความร่วมมือ
กับประเทศในภูมิภาค**

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่สังคมไทยจะเผชิญ

ปัจจัย
ภายนอก

- โครงสร้างประชากรโลกเข้าสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุ ประชากรเมืองมากกว่าร้อยละ 60

- การเคลื่อนย้ายของคนเป็นไปอย่างเสรีมากขึ้น

- ภาวะโลกร้อนส่งผลต่อความมั่นคงด้าน
เกษตร อาหาร สุขภาพอนามัยประชาชน

- การรวมกลุ่มความร่วมมือระหว่าง
ประเทศมีมากขึ้นในมิติสังคม
วัฒนธรรม

- เทคโนโลยี
ก้าวกระโดด
ผสมผสาน

ปัจจัย
ภายใน

- โครงสร้างประชากรไทย
เปลี่ยน ส่งผลให้ไทยเป็นสังคม
ผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ปี 2570

- ความเป็นเมืองมีแนวโน้มสูงขึ้น ส่งผลต่อวิถีชีวิต
ความเป็นอยู่ ปฏิสัมพันธ์ของคนในเมือง-ชนบท

- สถาบันครอบครัวมีแนวโน้มอ่อนแอ สัมพันธภาพเปราะบาง

- ชุมชนและท้องถิ่นจะทวีบทบาทความสำคัญ มีส่วนร่วมใน
กระบวนการพัฒนา แก้ไขปัญหาทุกมิติอย่างบูรณาการ

สภาพสังคมไทยที่พึงปรารถนาใน 20 ปีข้างหน้า

คนไทยมีความรู้ ความสามารถ และทักษะชีวิตที่ดี มีจิตสาธารณะ มีทักษะความรอบรู้ ได้รับการพัฒนาที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย

ครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่น มีสัมพันธภาพที่ดี เสริมสร้าง ค่านิยมที่ดีให้แก่สมาชิกในครอบครัว

ชุมชนมีความเอื้ออาทรพึ่งตนเองได้ รวมกลุ่มเข้มแข็ง ปรับตัวพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง มีบทบาทในการพัฒนา จัดการปัญหาด้วยตนเอง

สังคมมีความปลอดภัย มั่นคง ด้วยปัจจัยพื้นฐาน บริการสาธารณะ ที่มีคุณภาพ พอเพียงเกื้อหนุนการสร้างสังคมไทยให้เข้มแข็ง มีการพัฒนาที่สมดุลในทุกมิติตามภูมิสังคม

ประเทศไทยเป็นหุ้นส่วนการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้านและอนุภูมิภาค

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

การปรับ
โครงสร้างทาง
สังคม รองรับ
การเปลี่ยนแปลง
และเชื่อมโยงกับ
การปรับ
โครงสร้างทาง
เศรษฐกิจ

- ปฏิรูปโครงสร้างการลงทุนด้านสังคม ออกแบบจัดบริการที่มีมาตรฐานเพียงพอ คำนึงถึงประสิทธิภาพ
- กำหนดนโยบายประชากรให้มีโครงสร้างที่สมดุล มีคุณภาพ กระจายตัวสอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่
- เพิ่มผลิตภาพของสังคมไทยอย่างเป็นระบบ
- พัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม น่าอยู่ ปลอดภัย
- ปรับบทบาทกลไกตั้งแต่ระดับชาติถึงหมู่บ้าน

การส่งเสริม
บทบาทสถาบัน
ครอบครัวและ
ชุมชนใน
กระบวนการ
พัฒนา

- พัฒนารูปแบบสถาบันครอบครัวเป็นพลังสร้างสังคมที่มีคุณภาพ ควบคู่กับสร้างระบบกลไกการบริหารจัดการให้เกื้อหนุนการสร้างครอบครัวเข้มแข็ง
- เพิ่มบทบาทชุมชนให้เป็นกลไกหลักในการแก้ปัญหาและจัดการชุมชนด้วยตนเองบนพื้นฐานของทุนและความหลากหลายที่ชุมชนมี

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา

การพัฒนาคน
ให้เหมาะสมตาม
ช่วงอายุ และ
สอดคล้องกับการ
เปลี่ยนแปลงทาง
เศรษฐกิจ และ
สภาพสังคมใน
อนาคต

- การปฏิรูปการเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพมาตรฐาน การศึกษาทุกระดับ
- การพัฒนาคุณภาพของประชากรวัยเด็กให้ทั่วถึง
- การเพิ่มผลิตภาพแรงงานให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างภาคการผลิต บริการ เทคโนโลยี
- การเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคมในกลุ่มผู้สูงอายุและวัยแรงงาน

การเสริมสร้าง
ความร่วมมือกับ
ประเทศต่างๆ ใน
ภูมิภาคอย่าง
เข้มแข็ง

- การสร้างความร่วมมือด้านวัฒนธรรม ศึกษา สุขภาพ แรงงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับภูมิภาคแบบเป็นหุ้นส่วน
- การพัฒนาเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคม เศรษฐกิจ พลังงาน อาหาร การป้องกันภัยพิบัติ และเตรียมพร้อมรองรับการเคลื่อนย้ายคนเข้า-ออกเสรี

...ข อ ข อ บ ค ู ณ...

www.nesdb.go.th

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงประชากรตามกลุ่มวัย

ประชากร (พันคน/(%))	2550	2560	2570	ทิศทางที่สำคัญ
วัยเด็ก (0-14 ปี)	14,523 (21.99%)	12,429 (17.89%)	10,182 (14.41%)	• ลงทุนด้านการจัดการ ศึกษา / พัฒนา EQ IQ MQ/ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้
วัยแรงงาน (15-59 ปี) <i>(18-24 ปี)</i>	44,372 (67.19%) <i>(7,371)</i> <i>(11.16%)</i>	46,335 (66.71%) <i>(6,902)</i> <i>(9.94%)</i>	44,060 (62.38%) <i>(6,214)</i> <i>(8.80%)</i>	• พัฒนาคุณภาพการศึกษา เน้นคิดวิเคราะห์ แก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์ • เพิ่มทักษะและผลิตภาพ แรงงาน
วัยสูงอายุ (60 ปี+)	7,147 (10.82%)	10,691 (15.39%)	16,055 (22.73%)	• ลงทุนด้านสาธารณสุข บริการ/สวัสดิการสังคม • พัฒนาผู้สูงอายุในกลุ่ม ต่างๆ ตามศักยภาพ
(65 ปี+)	4,835 (7.32%)	6,975 (10.04%)	11,155 (15.79%)	
ประชากรรวม	66,041 (100%)	69,455 (100%)	70,640 (100%)	• สร้างโอกาสพัฒนา คุณภาพประชากร • อัตราเกิดต่ำกว่าระดับ ทดแทนอาจเป็นปัญหา ในระยะยาว

ภาพอนาคตและลักษณะของคนในอนาคต

คุณลักษณะของคนที่ดีควรเป็น

ที่มา: Howard Gardner: Five Mind for the Future

เครือข่ายสังคมเป็นตัวช่วย

- เครือข่ายความร่วมมือในสังคม เป็นที่มาของการถ่ายทอดต่อยอดความรู้ ทางธุรกิจ และ fine-tune ความคิดเพื่อนำไปใช้จริง
- เครือข่ายที่ทำให้ทุกคนต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม

ที่มา: The role of Social Capital in Today Economy

วิสัยทัศน์ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2570

คนไทยภาคภูมิใจในความเป็นไทย
มีมิตรไมตรีบนวิถีชีวิตแห่งความพอเพียง
ยึดมั่นในวัฒนธรรมประชาธิปไตยและ
หลักธรรมาภิบาลการบริการสาธารณะ
ขั้นพื้นฐานที่ทั่วถึง มีคุณภาพ
สังคมมีความปลอดภัยและมั่นคง อยู่ในสภาวะ
แวดล้อมที่ดี เกื้อกูลและเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน
ระบบการผลิตเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความ
มั่นคงด้านอาหารและพลังงาน อยู่บนฐานทาง
เศรษฐกิจที่พึ่งตนเองและแข่งขันได้ในเวทีโลก
สามารถอยู่ในประชาคมภูมิภาคและโลก
ได้อย่างมีศักดิ์ศรี

